जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र गोरखा बाट आ.व. ०७९/८० मा सम्पादित कार्यक्रमहरुको संक्षिप्त विवरण

भूमिका

विक्रम संवत २०५० सालमा स्थापना भै हाल शहिद लखन गाउँ पालिका वडा नं-६ स्थित यस आयुर्वेद केन्द्रले जिल्ला भरी निःशुल्क स्वास्थ्य प्रवर्धनात्मक र रोग प्रतिकारात्मक सेवा आन्तरगत आयुर्वेद एवं योग शिक्षा जडिबूटी परिचयात्मक शिक्षा जीवन शैली परिवर्तन कार्यक्रम ज्येष्ठ नागरिक एवं स्तनपायी आमा सेवा कार्यक्रमका साथमा दैनिक निःशुल्क स्वास्थ्य परिक्षण, आयुर्वेद औषधि बितरण निःशुल्क ल्याव सेवा र पूर्वकर्म सेवा प्रदान गर्दै आएको छ ।

गोरखा जिल्लामा आयुर्वेद संस्थाहरु

जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र -१

आयुर्वेद औषधालयहरुः -६

१. पालुंगटार आयुर्वेद औषधालय,पालुंगटार-५
२.मनकामना आयुर्वेद औषधालय,श.ल.गा.पा.-२
३.घ्याल्चोक आयुर्वेद औषधालय,गण्डकी गा.पा.-८
४.सौरपानी आयुर्वेद औषधालय, सुलिकोट गा.पा.-४
५.गोरखाबजार आयुर्वेद औषधालय,गोरखा न.पा.-८
६.दर्बुंग फुजेल आयुर्वेद औषधालय,गण्डकी गा.पा.-४

नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रहरुः-५

नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र धार्चे, गा.पा.-५
नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र आरुघाट गा.पा.-९
नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र भीमसेनथापा गा.पा-१
नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र अजिरकोट गा.पा.-३
नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र सिरानचोक गा.पा.-५

सम्पादित प्रमुख आयुर्वेद सेवा कार्यक्रमहरु

बिद्यालय आयुर्वेद तथा योग शिक्षाकार्यक्रम संचालन गरी २५ जना शिक्षक र ४३१ जना बिद्यार्थीहरुलाई तालिम र योग शिक्षा प्रदान गरीएको।

स्थानीय तहको सहकार्यमा परम्परागत स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई स्थनीय जडिबूटीहरुको पहिचान संरक्षण, प्रयोगको बिधि बारेमा ८५ जना लाई तालिम दिई अभिलेखीकरण गरीएको ।

स्वास्थ्य प्रवर्धनका लागि जीवन शैली परिबर्तन कार्यक्रम जिल्लाको बिभिन्न ५ स्थानमा सम्पन्न गरी २०८ जना लाई स्वास्थ्य प्रवर्धन तथा योग तालिम दिई सक्षम बनाइएको ।

महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरुका लागि आयुर्वेद सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यकम सम्पन्न गरी ८६ जना स्वयं सेविकाहरुलाई अभिमुखीकरण गरीएको।

जिल्लाको पालुंगटारमा संचालित निःशुल्क आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा शिविरमा २३० जनाको स्वास्थ्य परिक्षण र ८० जनाको ब्लड सुगर परिक्षण गरीएको ।

कार्यालयको नयाँ भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भै उक्त भवन वाट सपूर्ण सेवाहरु सुचारु गरीको ।

कार्यालयको प्राङ्गणमा भगवान धन्वन्तरीको मन्दिर निर्माण सम्पन्न भएको।

जिल्लाका कर्मचारीहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम दिइएको ।

प्रमुख १० रोगको बिबरण चार्ट

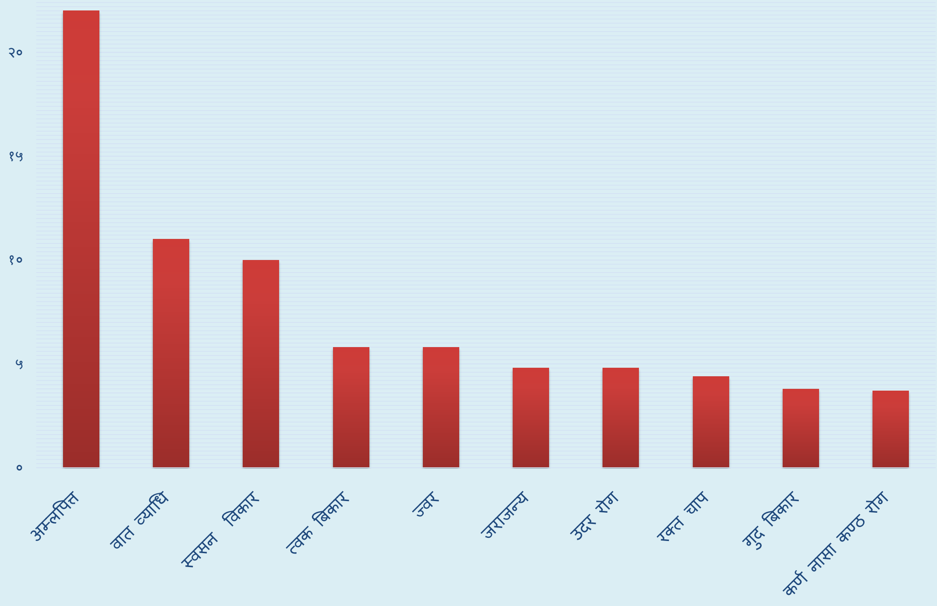

महिला तथा पुरुषको तथ्यांक

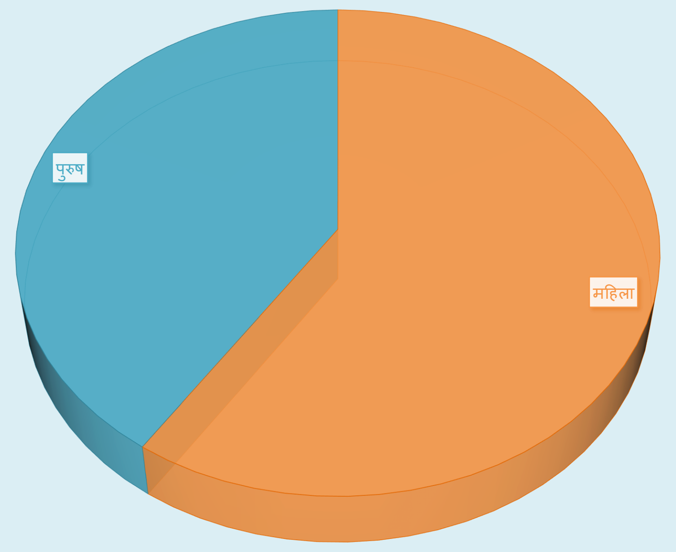

बिगत ३ बर्षको सेवाग्राही संख्या र मुख्य कार्यक्रमहरु

विवरण	०७७/०७८	०७८/०७९	०७९/०८०
१. ओ.पी.डी. संख्या जिल्ला	४१३३	५२१०	३४०२
२ ओ.पी.डी. संख्या औषधालय	१५११३	१३८९०	१५४८०
३. ओ. पी. डी. सेवा ग्राहीसंख्या नागरिक आरोग्य केन्द्र	७३४	८१४३	५५०३
कूल सेवाग्राही ओ. पी.डी.	१९९८०	२७२३४	२४३८५
४.स्तनपायी आमा सेवा	२७८	३६६	४०६
५.ज्येष्ठ नागरिक स्वास्थ्य प्रवर्धन सेवा	६६७	१४८६	११५६
६.पूर्व कर्म पंच्कर्म कार्यक्रम	९७४	१०१७	१२५०
७.निःशुल्क स्वास्थ्य शिबिर	६७८	३५१	७३९
८.जीवन शैली परिवर्तन कार्यक्रम	०	२१७	२०८
९.गाउँघर क्लिनिक	७३८	१६०५	४२४९
१०.कोभिड-१९ संक्रमित लाई आयुर्वेद सेवा	१६०	१४३	०
११.प्रयोगशाला सेवा	०	२३७	२७७
१२.बिद्यालय आयुर्वेद कार्यक्रम	१३६	१८५	४५६
१३.जेष्ठ नागरिक आरोग्य सेवा कार्यक्रम	०	१५२	१९८
14.Corporate Yoga	0	0	४०
कूल जम्मा	२३६११	३३३४३	३३३६४

प्रमुख समस्या र चुनौतीहरु

- अपर्याप्त भौतिक पूर्वाधार,योग हलको अभाव
- कार्यक्रम, अनुगमन, सुपरिवेक्षण,संचालन गर्न यातायातको लागि चारपांङ्ग्रे सवारी साधनको अभाव
- सदरमुकाम भन्दा २७ किमी टाढा भएकोले समन्वय गर्न कठिन

समस्या समाधानका लागि गरीएका प्रयास

- तालुक निकायहरु सँग समयमै पत्राचार तथा सम्पर्क समन्वय गरीएको।

अपेक्षाहरु

- भएका समस्या र चुनौतीहरु तालुक निकायबाट समयमै सम्बोधन र समतामुलक बजेट बितरण होस् भन्ने अपेक्षा

गण्डकी प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास तथा स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र
गोरखा